

ת"פ 42054/12/19 - מדינת ישראל נגד וואל טורשאן, אחמד רבאיעה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 42054-12-19 מדינת ישראל נ' טורשאן ואח'

בפני
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשמים

1. וואל טורשאן
2. אחמד רבאיעה

ב"כ המאשימה: גב' אסתר טילברמן, מתמחה

ב"כ הנאשם: עו"ד ריאד סואעד

גזר דין לנאשם 2

כללי

1. הנאשם 2 (להלן גם: "הנאשם") הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שימוש במסמך מזויף בצוותא.

במועד הרלבנטי לאישום לא היה לנאשם 1 רישיון נהיגה והוא לא למד נהיגה קודם לכן.

סמוך לפני חודש מאי 2017 פנה הנאשם 1 לנאשם 2 בבקשה שינפיק לו רישיון נהיגה מזויף תמורת תשלום. במהלך חודש מאי 2017 נפגשו הנאשמים והנאשם 1 העביר לנאשם 2 טופס ובו פרטיו האישיים וכן סכום של 3,000 ₪. השניים קבעו להיפגש פעם נוספת כדי שהנאשם 2 ימסור לנאשם 1 את רישיון הנהיגה המזויף.

במהלך חודש מאי 2017 נפגשו הנאשמים בשנית, ובפגישה זו העביר נאשם 2 לנאשם 1 רישיון נהיגה זמני מזויף, המחייב תקופת ליווי, והנאשם 1 מסר לנאשם 2 סכום נוסף של 3,000 ₪. ביום 5.11.17, סמוך לשעה 8:30 הגיע הנאשם 1 למשרד הרישוי בירושלים במטרה לקבל רישיון נהיגה קבוע. הנאשם 1 הציג לפני הפקידה את רישיון הנהיגה הזמני המזויף וכן תעודת זהות, ועל בסיס מסמכים אלה, ביקש שיונפק לו רישיון נהיגה קבוע בתום תקופת הליווי.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. הוסכם כי המאשימה תעתור לעונשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס. עוד הוסכם כי אם והנאשם לא ימצא מתאים לביצוע עבודות שירות תבקש המאשימה לגזור עליו מאסר בפועל, ובכל מקרה ההגנה תהא חופשיה בטיעוניה לעונש ואף תהיה רשאית לטעון, כי הנאשם לא קיבל תמורה עבור תיווך העסקה של קבלת הרישיון המזויף והמאשימה לא תביא

3. תסקיר שירות מבחן מיום 29.11.21 מלמד כי הנאשם כבן 31, רווק ונעדר מסגרת תעסוקתית קבועה. הנאשם גדל במשפחה ברוכת ילדים, שלאורך השנים התנהלה בדוחק כלכלי משמעותי. אמו סובלת משלל בעיות בריאותיות והנאשם תיאר כי הוא דואג לכל צרכיה ומסייע בטיפולן.

הנאשם סיים 9 שנות לימוד ועזב את הלימודים בשל מצבה הכלכלי של משפחתו. הוא עבד בשטיפת מכונות, ובהמשך עבד, על בסיס ארעי, כעוזר בעבודות שיפוצים ובהסעות. בשנים האחרונות אינו עובד, לטענתו - בשל הצורך לטפל באמו המונע ממנו מלעבוד באופן עקבי, אך שירות המבחן התרשם כי קווי אישיותו הבלתי בשלים והתנהלותו הילדותית מונעים ממנו להשתלב בעבודה באופן קבוע ומחייב.

לנאשם אין הרשעות קודמות ומאז פתיחת התיק הנוכחי בשנת 2017 לא נפתחו לחובתו תיקים פליליים חדשים. עם זאת שירות המבחן ציין היכרותו הקודמת עם הנאשם על רקע מעורבותו בשנת 2013 בעבירות תעבורה, שבגינן נדון למאסר בפועל.

ביחס לעבירה הנוכחית, הנאשם תיאר כי תיווך בין הנאשם 1 לבין אדם אחר, שאותו הכיר כשעסק בהסעות. לדבריו, פעל מתוך רצון לסייע לנאשם 1 בקבלת רישיון נהיגה, שלל שידע כי מדובר ברישיון מזויף ושלל קבלת תמורה כספית. שירות המבחן מעריך כי כיום הנאשם מבין טוב יותר את הבעייתיות שבהתנהלותו והפיק לקחים מתאימים.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם נטייה לצמצום ולטשטוש היבטים בעייתיים בקורות חייו, וכי ישנו פער בין תיאורו של הנאשם כמי שלוקח אחריות על מעשיו לבין הצגת קווי אישיות לא בשלים, גבולות פנימיים לא מבוססים וכוחות אגו חלשים. עם זאת ציין שירות המבחן, כי הנאשם הביע רצון לניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין, תוך הימנעות ממעורבות פלילית.

לאור האמור הומלץ לגזור על הנאשם מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירות. כמו כן, בשל קווי אישיותו של הנאשם וכדי למנוע חשיפתו לדפוסים עברייניים הומלץ להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל.

4. בעניינו של הנאשם התבקשה, כבר ביום 7.12.20, חוות דעת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם זומן לממונה על עבודות השירות ביום 3.6.21 וכן ביום 8.6.21 אך לא התייצב לראיונות שנקבעו בעניינו. לנאשם ניתנה הזדמנות נוספת להתייצב אצל הממונה, והוא זומן שוב ליום 12.9.21 אך גם במועד זה לא התייצב לראיון. נטען על ידי הנאשם כי הדבר נבע מ"מצב רפואי". הנאשם התבקש להציג אישור רפואי שהצדיק היעדרותו מהראיון אצל הממונה, והמציא העתק אישור מחלה שבו נכתב באופן סתמי כי הנאשם אינו מסוגל לעבוד מיום 12.9.21 עד ליום 14.9.21, בלא שצוינה הסיבה.

לנאשם ניתנה הזדמנות נוספת להתייצב לראיון אצל הממונה על עבודות השירות, ואף נקבע לו מועד לראיון ליום 1.2.22, אך הוא לא התייצב גם אליו. הגם שבקשתו של הנאשם ליתן לו הזדמנות נוספת להתייצב אצל הממונה נדחתה בהחלטתי מיום 8.3.22, לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, ולנוכח המועד שנקבע להשמעת גזר הדין, אפשרתי לנאשם להתייצב לראיון אצל הממונה. חוות הדעת מיום 12.4.22 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

5. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות לשבעה חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם חודשיים מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס, המצוי בחלקו התחתון של המתחם.

בטיעוניה הדגישה המאשימה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה שביצע הנאשם, את הסיכון שיצרו מעשיו, את חלקו במעשים ביחס לחלקו של נאשם 1, את עברו התעברותי ואת התנהלותו במהלך המשפט ובפרט אל מול הממונה על עבודות השירות, אשר מנעה את האפשרות לקבל את המלצת שירות המבחן, אך הוסיפה כי יש ליתן משקל גם להודאתו וחסכון הזמן השיפוטי שבצידה, לנטילת האחריות על המעשה ולחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה.

6. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר בעבודות שירות, וביקש לגזור על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם.

ב"כ הנאשם התייחס לפער שבין מעשיו של הנאשם לאלה של נאשם 1, ולעונש שנגזר עליו, טען כי עברו התעברותי של הנאשם אינו מכביד וכי הנאשם הוא אדם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי. ב"כ הנאשם שב וביקש לתת לנאשם הזדמנות נוספת להתייצב אצל הממונה על עבודות השירות, ולחלופין ביקש להורות כי תוכן בעניינו תכנית שירות לתועלת הציבור. ב"כ הנאשם תמך עמדתו בפסיקה.

7. הנאשם לא ביקש להוסיף דבר.

8. להשלמת התמונה יצוין כי על הנאשם 1, אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבל דבר במרמה, נגזר עונש של שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 1,000 ₪.

מתחם העונש ההולם

9. הערכים המוגנים באמצעות עבירת השימוש במסמך מזויף הם שמירה על הרצון החופשי של אדם ויכולתו לבצע פעולות ולכלכל את ענייניו על בסיס מידע אמיתי. ההגנה על ערכים אלה חשובה במיוחד כאשר מדובר בשימוש במסמכים מזויפים הנחזים להיות מסמכים רשמיים של המדינה, ובפרט מסמכים המעניקים רישיון לביצוע פעולות שהן מסוכנות מטבען, כגון נהיגה ברכב. בהיבט זה ביצוע העבירה פגע גם בשלטון החוק ובמעמדם של מסמכים רשמיים.

10. נתתי דעתי לכך שהמעשים בוצעו בצוותא יחד עם נאשם 1, הם תוכננו מראש וההכנות להם נמשכו פרק זמן בן מספר שבועות, שבמהלכם הייתה לנאשם אפשרות לחזור בו מהתכנית העבריינית אך הוא נמנע מלעשות כן.

11. אמנם הנאשם 1 הוא שפנה אל הנאשם בבקשה שיעזור לו לקבל רישיון מזויף, ואמנם הנאשם לא זייף את הרישיון בעצמו, אלא רק ביצע פעולה שמהותה תיווך בין הנאשם 1 לבין הזייפן, ואולם חלקו של הנאשם במעשים הוא מרכזי

ומהותי ובלעדיו ספק רק האם הנאשם 1 היה מצליח להוציא את תכניתו אל הפועל.

12. נתתי דעתי לטענת הנאשם, שהמאשימה לא סתרה אותה, כי לנאשם לא צמח רווח כלכלי כתוצאה מביצוע העבירה.

13. הנאשם אמנם לא השתמש בעצמו ברישיון המזויף ולא סיכן את עוברי הדרך באופן ישיר, ואולם מעשיו של הנאשם, אשר אפשרו לנאשם 1 לקבל רישיון נהיגה זמני, להחזיק בו ולהשתמש בו למשך כחצי שנה, יצרו, גם אם בעקיפין, סיכון ממשי למשתמשי הדרך ששהו בקרבתו של הנאשם 1 לאורך תקופה ארוכה זו. הנאשם 1, אשר לא קיבל הכשרה מתאימה לנהיגה, סיכן באופן ממשי את הנהגים והנוסעים שנסעו לצדו בכביש ואת הולכי הרגל שהשתמשו בדרך באותה עת. למרבה המזל, סיכון משמעותי זה לא התממש והנאשם 1 לא פגע באיש.

14. עיון בפסיקה מלמד כי על נאשמים שנהגו ברכב תוך שעשו שימוש ברישיון נהיגה מזויף, נגזרו עונשים שכללו רכיב מרכזי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 4692/15 אליהו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 15.7.15); רע"פ 7047/13 אליאב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 20.10.13); ת"פ (ב"ש) 40441-05-18 מדינת ישראל נ' סלאימה (פורסם בנבו 27.11.19) והפסיקה הנזכרת שם. יש לגזור את העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מהעונש שנהוג לגזור על נהגים המשתמשים ברישיון מזויף, תוך התייחסות לשוני בנסיבות שמצדיק הקלה מסוימת ביחס למי שלא נהג בעצמו.

15. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר בעבודות שירות לשבעה חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה. משעה שלנאשם לא צמח כל רווח כלכלי כתוצאה מביצוע העבירה, וגם המניע לביצועה לא היה כספי, לא מצאתי כי יש מקום לגזור גם קנס.

העונש המתאים לנאשם

16. שקלתי לזכות הנאשם את העובדה כי אין לו הרשעות פליליות קודמות.

מנגד, על אף גילו הצעיר, יחסית, לחובתו של הנאשם עבר תעבורתי מכביד, הכולל שלושים ושתיים הרשעות קודמות ובהן גם הרשעות בעבירות חמורות כגון נהיגה ללא רישיון, נהיגה תחת השפעת סמים או משקאות משכרים ואי ציות לשוטר. בגין אחת מהרשעותיו הקודמות הנאשם אף ריצה עונש מאסר בפועל. עבר תעבורתי זה מלמד על יחס מקל ראש של הנאשם בכל הנוגע לסיכון הרב הנשקף באופן טבעי מפעילות נהיגה ברכב, ומחייב מתן משקל של ממש לשיקולי הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

17. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו. ההודאה מגלמת מידה מסוימת של קבלת אחריות על המעשים והכרה בפסול שבהם, העשויות להפחית במעט את הסיכון להישנותם. הנאשם אמנם הביע רצון לנהל שגרת חיים נורמטיבית. ואולם, מתוך תסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם נמנע מלעבוד מזה תקופה ארוכה, התנהלות שאינה עולה בקנה אחד עם השאיפות המילוליות שהביע לניהול אורח חיים תקין ומתפקד.

18. העבירה בוצעה בשנת 2017, לפני כחמש שנים, וכתב האישום הוגש רק כעבור שנתיים, שיהיו שלא ניתן לו הסבר המניח את הדעת. עם זאת, חלוף הזמן מאז הגשת כתב האישום רובץ בעיקר לפתחו של הנאשם, אשר נמנע שוב ושוב מלהתייבב לדיונים, ולא פעם נאלץ בית המשפט ליתן צווי הבאה כדי לכפות את נוכחותו של הנאשם. שנה תמימה חלפה מאז פתיחת משפטו של הנאשם ועד שהודה בביצוע העבירה, וחודשים ארוכים נוספים חלפו בשל כך שהנאשם נמנע שוב ושוב מלהתייבב לראיונות שאליהם זומן אצל הממונה על עבודות השירות, ושוב לא התייבב לחלק מהדיונים שנקבעו בעניינו. הגם שלאורך התקופה לא נפתחו לנאשם תיקים פלייליים נוספים, התנהלותו לאורך תקופה זו מקהה במידה רבה משקלם של חלוף הזמן והשיהוי המסוים בהגשת כתב האישום.

19. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מוביל למסקנה כי יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, סמוך לתחתית המתחם.

לאור האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות

השירות. הנאשם יתייבב לריצוי עונשו ביום 5.7.22 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי סעיף 415 או 416 או 418 או 420 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

20. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

21. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ד אייר תשפ"ב, 15 מאי 2022, בנוכחות הצדדים.